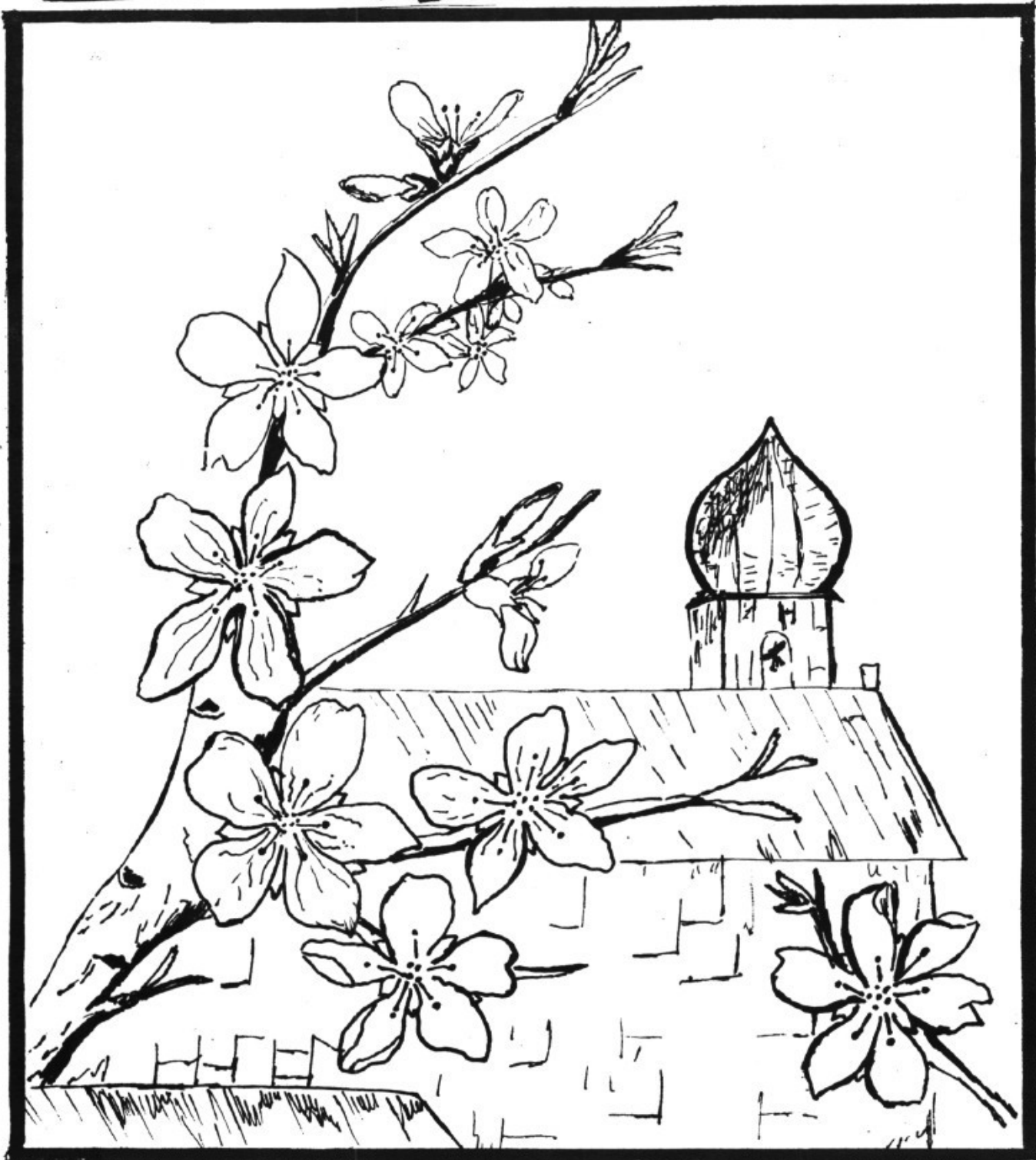

FENT CARRERANY

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

"FENT CARRERANY".

MARIA DE LA SALUT.

sumari

Editorial i Sumari	2
I si parlàssim d'autoritat	3
Un batle que no compleix la llei	4
Catequesi	4
Tercera edat	6
Independents de Maria	6
Un any de Biblioteca	7
La part Forana; Un mal que ve d'enrera	8
Buïlit de notícies	10
Poemes i gloses	12
Demografia	12
El temps	12
Llengua i Dialecte II	13
Xerrada sobre infants	13
Entitats del poble	14
Paraules del bisbe	15
Natura	16
Enquesta als alumnes de 2è etap	17
Carrerany Esportiu	18
La salut ho és tot	20

EQUIP DE REDACCIÓ

Magi Ferriol Bauzá
Pere Fons Pascual
Antoni Mas Negre
Margarida Mas Vicens
Jaume Mestre Llompart
Joana Maria Queralt

COL·LABORADORS

Alumnes de Vuitè
Gabriel Bergas Mas
Pep Lluís Corresa
Nadal Ferriol Negre
Joan Gelabert Mas
Catalina Mas Bergas
Marti Monjo Ballester
Bartomeu Monjo Sureda
Francisca Montanarita Bergas
Antoni Oliver
Rafel Oliver Mas
Jaume Sabater Garau
Pere de Ses Rotes
Pere Sureda Ribas

+ La redacció de Fent Carrerany +
+ no es fa responsable de les +
+ opinions dels qui ni escriuen +

EDITORIAL

AQUESTS MESOS, D'AQUÍ A LES ELECCIONS, SÓN UN TEMPS MOLT ESPECIAL. ELS POLITICS, ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ, LA GENT, XERREN, DIALOGUEN, EXPLIQUEN, CRIDEN, RAONEN, EXPRESSEN LES SEVES VERITATS O LES SEVES MENTIDES, SEGONS CONVINGUI. LES VERITATS A VEGADES SÓN MENTIDES I... LES MENTIDES, VERITATS.

DAVANT AQUEST MUNT D'INCONGRUÈNCIES CONVÉ QUE ENS POSEM "ULLS VIUS I ORELLES DRETES" PER A QUE NO ENS ENGANIN I ENS FACIN COMBREGAR AMB "RODES DE MOLI". ESPECIALMENT AMB EL TEMA DELS DINERS QUE, DESGRACIADAMENT, SÓN ELS QUE MOUEN LA "RODA". ENS REFERIM ALS DINERS PÚBLICS, ALS DE TOTS, ELS QUALS SÓN ADMINISTRATS PELS QUE EL POBLE ELEGÍ A LES PASSADES ELECCIONS I AMB ELS QUALS HEM DE PASSAR COMPTES A LES PROPERES.

PERO SOL ESSER COSTUM DEL QUI MANA, APROFITAR ELS COMICIS PER APUNTAR-SE TOT EL MÉRIT INAUGURANT AQUI I ALLÀ, EL QUE S'HA FET AMB ELS DINERS PÚBLICS I, NORMALMENT, CADASCÓ DES DEL SEU LLOC, AMB LA COL·LABORACIÓ DE TOTS.

AIXÒ JA VA PASSAR AMB LA UNITAT SANITARIA I PASSARA AMB LA RESIDÈNCIA DE VELLS, LA PISTA DE BASQUET, LES OBRES DE L'ESCOLA, EL CLAVAGUERAM I L'ASFALT,...

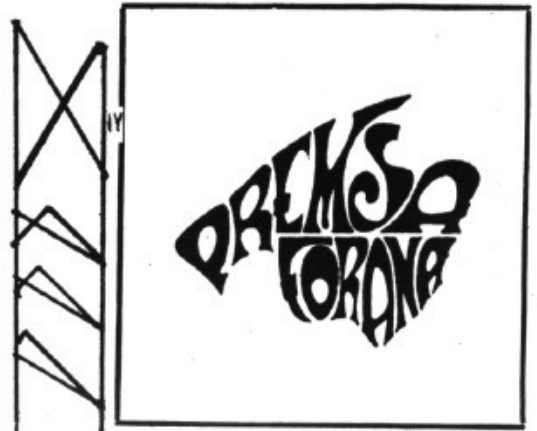
AIXÍ QUE, "ULLS VIUS" I RECORDEM TAMBÉ EL QUE NO S'HA FET A TEMPS O, SIMPLEMENT, NO S'HA FET.

Edita:
Associació Cultural FENT CARRERANY
Carrer Major, 9
07519 Maria de la Salut

Imprimeix:
Apòstol y Civilizador
Patra

Nº Deposit Legal: PM-457/1986

Portada: "Febrer a Maria".
Catalina Mas Bergas

I si parlèssim d'autoritat...

1ª part.

Ha estat molt de mode sempre dir, que el nostre poble no és com els altres, que la gent és distinta, i que els seus fets són moltes vegades questionats.

Jo no me sent capacitat per entrar, en aquest moment, a discutir si això és verè o no, si és un fet exagerat, o si són manies que tenim.

Però quan no només és la gent del poble, la qui ho diu, sinó que, els que vénen de fora també ho troben, crec que seria oportú, fer una mica d'anàlisi d'aquest fet o situació.

Una de les coses que jo hi veig com a molt factible, podria ésser, una manca d'autoritat per part de les distintes corporacions Municipals que nos han governat en el passat i en el present.

Per tot això, nos hauriem de remontar al mes de Juliol i següents de 1936. Si per aquelles dades, hi hagués hagut una autoritat amb el cap damunt les espatlles, segur que no hi hagués hagut els assassinats que hi va haver, ni les detencions, ni tots els odis i rencors que encara avui, cinquanta anys després conservam.

De tots els altres consistoris que seguiren, si un va ésser nefast, els altres no han estat més. Només crec, cal fer un parentesi de set anys, del consistori que presidí Don Joan Ferragut Rosell (que en pau descansi); que va intentar posar autoritat, però que sempre se va trobar amb una forta barrera, (la d'aquells que havien governat fins a la data, que volien seguir governant, i que per desgràcia governen encara).

Record encara avui aquell dia 15 de Gener de 1970 quan Don Joan Ferragut amb llàgrimes en els ulls, mos deia que aquell era el dia més feliç de la seva vida. S'havia acceptat la seva renúncia per part de les autoritats de Ciutat i havia d'ésser objecte d'un homenatge de despedida. Pens que havia d'ésser molt grossa la seva alegria, ja que a tots els qui anàvem a classe amb ell, mos va donar tot el dia de vacances.

Els altres consistoris jo els definiria com a "favoritaristes". Aquella típica frase: "A aqueix sí, perquè és dels nostres"; mos diu moltes coses. Tots aquells que eren afins a les seves idees, podien fer i desfer com millor les convenia. Els qui no eren afins havien de callar, mirar i anar ulls vius i orelles dretes, si volien fer i que els deixassin fer. Si eres discret podies fer també el que volies.

Tot això es traduia en que certes persones estaven absentes d'haver de pagar impostos. Si es feia qualque millora a qualque camí, només arribaven a la finca dels amics, i així moltes altres coses.

I tot això amb igual o menor escala, ha arribat fins els nostres dies.

Record també, ara fara uns quatre anys, acabades les eleccions, que una monja de Maria, li donava l'ennorabona a l'actual batle i li deia: "Si vols ésser un bon batle, no has de tenir un no per a ningú, fer tots els favors que puguis i no te fiquis amb problemes". Bon consells, no?

Així tenim que, avui, els mateixos que abans no pagaven els impostos, segueixen sense pagar-los, ademés d'altres que s'hi han afegit. No s'exigeixen responsabilitats quan un marge cau, quan se fa una obra il·legal, quan certs funcionaris no compleixen o s'excedeixen de les seves funcions, quan es fan gamberrades pel carrer, quan s'espennen les coses dels altres per salvatgisme o "burreria".

Si el pròxim consistori té el mateix color que l'actual, pobre poble; i si canvia de color, pobre consistori; perquè aquest rovell de tants d'anys crec que hauran de fregar molt fort per llevar-lo.

PERE SUREDA RIBAS.

Un Batle que no cumpleix la llei.

El 23 de setembre de l'any passat, els regidors Pere Mas Bunyola, Toni Torello Roig, Rafel Oliver Mas i Iofol Pastor Bergas (PSOE-Independents) juntament amb en Miquel Torello Mas (U.M.), els quatre primers signants sempre a l'oposició i en Miquel Torello fins fa poc temps, segon batle, demanaren per escrit la DIMISSIÓ del batle al·legant la mala manera que desenvolupava la seva feina i per no tenir clar l'assumpte de la perforació sobre l'"acera" del carrer de les Monges. Al mateix escrit li suplicàrem que si no volia dimitir, que convocés un PLE extra-ordinari amb el fi d'explicar-nos la cosa del forat per les aigües brutes.

La llei de Bases de Regim Local, en els articles 46 i 93, paragraf 2 del Reglament d'Organització diu que quan més de tres regidors demanen per escrit un Ple Extra-ordinari, el batle té l'obligació de dur-lo a terme dins un plaç màxim de dos mesos.

El passat 12 de Desembre, ja que ni havia dimitit ni celebrat el Ple Extra-ordinari i ademés s'havia botat la llei, enviaïem un escrit a la Delegació del Govern perquè el Delegat prengués una determinació.

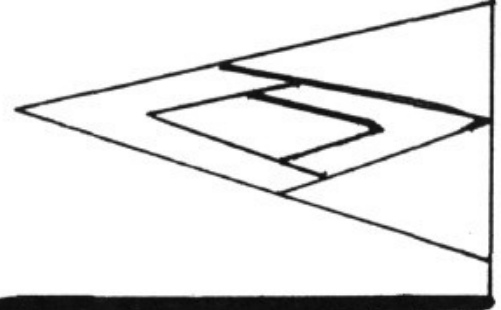
Dia 20 de gener d'aquest any, rebem contestació de la Delegació del Govern, a la qual ens diu que referent a la dimissió no procedeix si el batle no vol, i en quant al ple extra-ordinari, hem d'interposar un recurs al Ministre d'Administració Territorial en un plaç de quinze dies.

Dia 6 de febrer els mateixos regidors, exceptuant en Miquel Torelló, que no va voler firmar, varem presentar un recurs al Ministeri abans citat, a Madrid.

Com es pot comprovar el nostre Ajuntament té molt que desitjar perquè el que són les lleis n'hi ha que les fan poc cas.

Esperam que la decisió del Ministeri arribi prest i que al manco, ja que no'el pot fer dimitir, que li faci fer el Ple Extra-ordinari que la majoria de L'Ajuntament li va demanar.

Rafel Oliver Mas

Dia 25 de Gener començà al nostre poble un cicle de catequesi per al.lots d'edat de sis a catorze anys.

Cal dir que la resposta ha estat masiva. En aquets moments hi ha uns cent cinquanta participants.

Ens hem reunit a la parroquia uns 18 catequistes, de diferents edats.

L'objectiu d'aquest cicle de catequesi és que els nins puguin viure més en cristià i conviure sense egoïsmes, avarícia, problemes, etc.

Ademés d'explicar-los distints temes de la vida, ells mateixos es desenvolupen treballant en cartells, etc., expressant d'aquesta manera i lliurement el sentit religiós.

Els catequistes es reuneixen els divendres per preparar conjuntament els temes.

Grup de catequistes.

Sa 3ª Edat

El passat dia 7 de febrer a les 21 hores es va celebrar, en el saló parroquial, la trobada de la Tercera Edat del poble de Maria. Aquesta trobada estava presidida pel Conseller d'acció social del Consell Insular de Mallorca, Miquel Fiol; el president de l'Associació de la Tercera Edat de Montuiri, Rafel Socias; el batle Joan Quetglas i el "tinent batle"? Miquel Torelló.

El Conseller Miquel Fiol va començar a parlar i el primer va esser sobre la diferència que hi havia entre la Tercera Edat i la Quarta Edat. La Tercera Edat són les persones que a partir dels 60 anys es poden servir per elles mateixes i la Quarta Edat són aquelles persones que no es poden servir per elles mateixes. També va dir que era molt important que dins un Club de Tercera Edat hi havia d'haver gent jove, que no s'ha d'excloure a ningú. El Consell Insular de Mallorca va treure la idea de que tots els pobles i totes les barriades de Ciutat que volguessin montar un Club de Tercera Edat el Consell les donaria una ajuda economica per començar a arrancar i es cuidarien de legalitzar-los davant el Govern Civil perquè tinguessin un estatus, un reconeixement públic, etc.

Després va dir que un Club de Tercera Edat era

una casa que esta oberta a tothom, fora cap color politic, fora cap color religiós, fora cap color de cap casta, es a dir, obert a tothom; unicament i exclusiva al servici i pel servici d'aquelles persones majors que tinguin les idees que tinguin, unides, replegades, organitzades, puguin fer una quantitat d'activitats disfrutant i passant-s'ho bé.

El President del Club de Tercera Edat de Montuiri, Rafel Socias, va començar per animar a la gent perquè formassin un grup a Maria. I el problema més greu dels vells és estar totsols, i ara és el moment, si un esta bé de salut, de disfrutar. Disfrutar fent excursions, festes, activitats culturals, etc.

També es va comprometre a dur els Estatuts per poder-los enviar al Govern Civil. I per acabar va dir que s'ho passaven "bomba".

Després d'aquesta xerrada és varen apuntar els noms dels que voldrien formar la Junta Gestora de l'Associació de la Tercera Edat de Maria, els quals es reuniran per nombrar el President, Vice-president, Tresorer i vocals; per poder enviar els estatuts quan antes al Govern Civil i quedar constituïts legalment.

En el saló parroquial hi va venir molta de gent, i la vaig veure molt animada i en ganes de formar l'Associació de la Tercera Edat de Maria. "Ala ido, envant ses atxes".

Antoni Mas Negre

INDEPENDENTS de MARIA

Som un grup que volem intentar fer un poble millor, que volem fer una administració més oberta i més per a tothom, sense politiquets, es a dir, una feina sense bregues ni discussions i amb esperit de germanor. Volem emprendre aquesta tasca amb serietat, sense donar mirades enrera, ni fer comentaris crítics malsans, intentant que aquests siguin benevolts i generosos.

Ens preocupa profundament dur a terme uns programes que s'ajustin a les nostres necessitats.

No pretenim imposar postures personals ni venir amb idees o ansies de protagonisme. Volem fer labor d'equip, ben conjuntada, democràtica cent per cent.

Volem agrupar ideologies per posar-les al servici de la nostra comunitat, assemblant-les i adaptant-les. Creim que això es factible si es fa dins els marges de llibertat que els nostres temps requereixen.

Creim que qualsevol persona pot explicar la seva ideologia i posar-la al servici que les circumstancies demanen, i aconseguir per aquest mitja una intel·ligència que doni al poble el clima de confiança que necessita.

Entenem que una plataforma independent es la que de veritat representa una autèntica democràcia i que amb

aquesta conjunció es fa especialment interessant dins àmbits socials o comunitats reunides semblants a la nostra.

Tot quant ens proposam es feina col·lectiva perquè totes les solucions siguin més mesurades i de bon grat.

Desitjam renovar l'ambient nostre i purificar-lo a fi de lliurar diferències per lograr entre tots millor enteniment. Pensam que tot ha de ser per i amb el poble, sense marginacions de cap classe cara a un futur millor i per tant intentar per tots els caires fer progrés i acostumar els nostres al·lots a viure així perquè siguin més lliures, més persones i no es puguin sentir desmembrats d'aquesta família que som tots.

Feim una cridada a totes les persones que ens vulguin ajudar a assumir responsabilitats.

Els nostres objectius són clars, no hi caben talses promeses. Volem ser capdavanters en fomentar l'educació i la cultura. Cuidar l'aspecte sanitari estudiant-lo a fons, donant solució als seus problemes i dotar al poble de tota infraestructura que pertany. Aprovar les normes subsidiàries degudament revisades i corregides i que protegeixin els interessos de tothom per un igual. Solucionar tots

els problemes i assumptes annexes. Lluitar en el terreny esportiu i activitats recreatives per aconseguir un estat d'oci optim mes sa, que atregui i recolleixi la nostra joventut per fer-la allunyar dels mals camins.

Com poble eminentment pages, volem cuidar tot el que pertoca a fora vila i recolzar totalment el que sigui en benefici de les nostres terres.

Ens preocupa d'una manera especial la seguretat i l'ordre intern del nostre poble.

Cuidar el sistema tributari segons pertoca als ajuntaments, perquè resulti equitatiu i del tot assequible.

Nostros programes poden i de fet són el de qualsevol candidatura. Nosaltres estam disposats a emprendre'ls amb serietat i il·lusió.

En el fons intentam que aquesta exposició reflecti nostres sigles.

Nostros membres hauran de comprometre's seriosament amb aquests objectius deixant de banda interessos de partit que puguin estorbar.

Estam oberts a totes les tendències que estiguin plenes de bon seny.

Creim que tot això pot ser el model adequat per regir nostre poble.

Emprem aquest mitja de comunicació, perquè no

en tenim d'altre i per arribar més a tothom i dit sigui així per evitar falsos rebumboris.

Estimat lector, veí... gràcies per llegir aquest escrit, esperant

-perquè això és el que sincerament pretenim- que hàgim aconseguit al manco promoure amb tu una inquietud i un noble interès pel nostre poble i poder fer així entre tots una comunitat exemplar.

Demanam a tothom que reconsiderin nostra postura seriament.

Deixem-nos de posar etiquetes. Demanam senzillament aportació de: bones idees, bones intencions, voluntarietat i responsabilitat per encapçalar nostre grup.

Desitjam anar cap a un autèntic concert social.

Si ens exposam a fer lluita, es perquè així està establert pels comicis, perquè l'ideal seria que no hi hagués litigi algun i feta una candidatura i convocatòria s'elegís els membres més qualificats. Perquè això que sembla una utopia, es podria fer realitat en tant el fet no és més que una conseqüència imposada per les debilitats humanes que embruteixen el procés social.

Per acabar i dir-ho d'una manera més clara: ¿Creis realment que val la pena enfosquir el panorama públic amb disquisicions de partit dins un poble com és el nostre, com una gran família?

INDEPENDÈNCIA DE MARIA

Biblioteca

UN ANY DE BIBLIOTECA PÚBLICA A MARIA

Aquest mes de Febrer, s'ha complert un any de la inauguració de la Biblioteca Municipal depenent de l'Ajuntament de Maria i del Centre Coordinador de Biblioteques del Consell Insular. Com sabeu s'instal·la provisionalment a les dependències del Col·legi Públic, mentre s'està adecentant la seva ubicació definitiva a la Residència de Vells.

En aquest moment els fons actual és de 1.877 llibres i 48 revistes. Pels qui no ho saben, rebem a la Biblioteca totes les revistes associades a la Premsa Forana. En quant a lectors, hi ha en aquest moment 187 carnets, que en la seva majoria corresponen a al·lots en edat escolar.

DARRERES ADQUISICIONS:

A càrrec de l'Ajuntament s'han adquirit els següents llibres, durant l'any passat:

- Col·lecció MIREM (6 llibres) Editorial La Galera.
- " FAULES (17 llibres) "
- " LES COSES DE CADA DIA (8 llibres) "
- " CONTES POPULARS (48 llibres) "
- "L'home dels nassos" de Joaquim Carbó. Ed. La Galera
- 19 llibres variis de Literatura Catalana Infantil "
- Guies de la Naturaleza Everest (18 guies)
- Diccionario de Sinónimos i Antónimos Ed. Everest
- Diccionario de la Sexualidad "
- "Fotografia para todos" G.Lindner "
- "Manual del Fotógrafo de 35 m/m" "
- "Manual práctico del Video" D.Owen i M.Dunton "
- "Mallorca" G. Alomar Ed.G. Gili
- "Basic: curso de autoenseñanza" C. Prigmore "
- "La gestión con Basic" G.Ladevie "
- "Las bases de datos en la E.Básica" D.Daines "
- "Logo, tratamiento de listas y palabras" A. Myx "
- "Logo para maestros" M.D.Segarra/J.Gayán "
- "Juegos dinámicos para el ZX Spectrum" I.Hartnell "
- "Bien, Gracias ¿Y usted? Quino Ed. Lumen
- "Gente en su sitio" " "
- "Dejenme inventar" " "
- "Quinoterapia" " "
- "Hombres de bolsillo" " "

A càrrec del Centre Coordinador:

- "Diccionario de uso del español" M.Moliner Gredos (2)
- "Diccionario de Filosofia" J.Ferrater Mora Alianza(4)
- "Diccionario de terminos científicos i técnicos" Boixareu Editores (5 toms)
- "Nueva Enciclopedia Larousse" Planeta (10 toms, suplement i atlas)
- "Historia de España" Dirigida per M.Tuñón de Lara, Ed. Labor (10 toms).

PART FORANA :

Allò que ha fet que la Part Forana -que aquí ja té premsa pròpia- assolís baldor i fesomies fou l'esponerós creixement de la ciutat, sobre tot si a la ciutat hi havia la cort del rei o els organismes administratius. Comença amb el moviment de les Comunes i més tard s'estengué fora de les ciutats, dins la ruralia. Això era a l'Edat Mitjana. Els nostres padrins ja s'en rascaven la nafra.

Som anat a guaitar dins aquell Bestiari, una de les millors peces de tota la prosa catalana medieval, que és el Llibre de les bèsties -redactat a l'hivern de 1825- de mestre Ramon Llull, i en duc un parell de mostres de pinyol vermell.

Com que les teulades eren de vidre -com encara ara- i el qui parlava massa clar s'hi jugava la pell de cada dia, Ramon es val d'un recurs invulnerable, el mateix que un altre il·lustre mallorquí, Anselm Turmeda, emprà en la Disputa de l'ase: Els animals. Uns animalots que parlen clar i català, tot dret, ja que no tenen pèls a la llengua, ni qui els ho talli per haver xerrat massa: Un dia "el lleó envià uns missatges al rei dels homes". "Aquest rei a qui vosaltres sots tramesos, és hom qui es confia massa en son consell e ha avol consell e malvat, e de vils hòmens; e cascú de son consell ciuda mills ésser rei que'l rei mateix, e ensems gasten son regne".

Això es diu tirar a ferir: Ramon, que coneix de prim compte tots els racons de la cort, assenyala tot dret amb el dit i retrata els grans culpables amb els trets inconfusibles del pica-soques: Els consellers intrigants, cobdiciosos, venals, mancats d'escrupols, enfiladissos.

I ací compareixen els representants de les Comunes (i de les que seran més tard les parts marginals i foranes); al seu enfront, el rei, els consellers i els administratius formaran ben prest un cos tancat i tot esmus: "Quatre ciutats trameteren vuit prohòmens al rei, al qual feien clams dels oficials, que tenia en aquelles ciutats, los quals eren homens

mals i pecadors, e destroïen tota sa terra (això era exactament el que aconseguia la cobdícia rampant d'aquells oficials). Los prohòmens pregaren lo rei per tota la universitat (universitat està ací en el seu sentit original encara, equivalent a confederació) de les ciutats que els donàs bons oficials".

Una vegada més el rei, que orelles de mercader, els va remetre al seu Consell: "E lo rei trames-los a son Consell, e dix que son Consell proveiria a lurs demandes". El sistema burocràtic que s'espolsa les mosques i no funciona mai: "Com los vuit hòmens foren denant lo consell del rei e hagren mostrada lur raó, lo consell del rei los reprès fortment, car en aquell consell havien amics los oficials de les quatre ciutats, qui amb lur consell feien lo mal que feien, e qui dels diners que malament guanyaven los feien part. Aquells vuit prohòmens se'n tornaren sens que amb lo rei no acabassen".

En Consell idó donà la raó als oficials i una bona malmenada als prohòms, que se'n tornaren acadussats i amb les mans buides cap a ca-seva tirant llamps i pestes contra el rei. Hom creuria sentir encara aquell xerrim ofegat dels missatgers anutjats retornants a casa, tot fellons, daixo-daixo, amb les mans buides i el mal gust a la boca.

El rei, mentrestant, feia despeses per a reunir les corts, que no aclarien res, i, per a pegar la fam dels seus consellers, que no feien més que embullar la troca, no li quedava més remei que manllevar als jueus. De manera que el pobre rei no havia tesaur, e tota sa terra empobria per la gran messiò que feia.

I Ramon sap massa bé que els mals consellers continuaran a viure dels mals consells que donaran al rei i dels entrebanos que posaran a les seves intencions condretes i dels embulls que faran per a llevar-se de davant tots els qui els facin nosa.

UN MAL QUE VE D'ENRERA.

Amb una intenció ben evident, i vàlida fins al dia d'avui, mestre Ramon posa el cap de les representacions foranes uns prohoms plens d'honradesa, respectuosos del poder del rei i sense gens ni una mica de por sempre que es tracta de denunciar els abusos dels funcionaris. Tret dels animals, són aquests els únics humans que es mouen per les pàgines d'aquest capítol plens de transparència i dignitat.

A més del flagell de les influències hi havia ja aleshores el turment de qualsevol visitant de la cort o de l'oficina: L'antesala. El senyor rei es deixava veure quan ell ho trobava, i ben sovint passaven dies i dies abans de que ho trobàs: "Molts dies estegueren los missatges en aquella ciutat, abans que poguessen parlar amb lo rei, car aquell rei havia en costuma que no's deixava ver més que a tard, e per significança de noblesa tenia's car. Un dia s'esdevenç que els missatgers foren molt despagats del rei, e foren ujats d'estar en sa cort". Clar que hi havia un sistema infal·lible per a obtenir una audiència. El mateix d'ara. I Lluïll la sabia de cor: "Los missatgers foren venguts al palau del rei, e no pogren entrar per parlar amb lo rei, tro que hagen logats los porters". Això de llogar -o subornar- porters és un mal que ve de vell. I donà bons resultats. Ja ho veis.

¿I no hi hauria a ciutat una oficina sense porters a qui hom haja de donar diners, ni consellers qui per diners no facin malvestat ni engany?

¿I no hi hauria un bon governant que no fos hom de lausangeries (de lligoteries), ni fes veguers, jutges, batles o procuradors que sien orgullosos, vanagloriosos, avars, luxuriosos o injuriosos?

¿I no hi haurà un senyor ben enfilat o situat, a qui hom pugui parlar sense fer coa, i dir-li ses necessitats sense haver de llegir un paper, o fer-li avinent les queixes i agravis sense que s'enfotimi o s'enfobioli?

Es mal de creure. I encara avui sembla que hom deura recórrer als animals, que no tenen res a temer, per a fer arribar a dalt de tot els mal-de-ventres que li escriuixen l'anima.

De la curta estada a ciutat els animals, just igual que aquells prohoms, tornaran a la seva pleta zoològica i forana de tots coa baixa amb unes conviccions ben poc optimistes sobre el capteniment dels humans. El leopard deia "que ell amava mes esser bestia irracional, jatsia que no fos res apres sa mort, que si era rei dels hòmens".

L'argument del Llibre de les besties es contundent. I actual. I ha trobat un excel·lent recurs en fer dir als animals tan clar i català certes coses que ningú, situat en el capcaracull, hauria mai suportat que hom li fes avinent.

Es ben clar que la gent pervinguda i enfilada ha deixat de ser de la Part Forana.

"Plomes amigues"

PREMSA FORANA

Antoni Oliver

BULLIT *de notícies* BULLIT *de notícies*

DIJOURS JARDER

Ha estat gros; no n'ha quedat cap d'al.lotet, nin i nina que no s'enbrutas la cara amb mil colorins, vestits rars, fileons de mantó de la padrina, calçons en bufes, vestits llargs i curts, etc. Tots els professors es confonien amb els nins sense conèixer-ne cap, inclús Sor Aurora, diuen, hi anava desfressada. L'Ajuntament, sense desfressar-se, ha optat per regalar 15.000 pts. per menjar coca i no vos dic res si tothom pegava unes bones bossinades. Es el que toca, s'han d'aprofitar les coses.

ALLUMENAT

Gràcies a una subvenció del Govern Balear, s'ha pogut il.luminar el pati de l'Escola de dalt. Ha estat una activitat de la Associació de Pares d'Alumnes.

PERUANS RADIOFONICS

Un grupat d'amics, del capella de la nostra parroquia, de Contumaza-Cajamarca han enviat un anteprojecte per montar una petita Emissora de Ràdio en plens Andes. A la carta entre altres paraules diuen: "Esta emisora, podrá ser realidad con la ayuda que Usted podría brindarnos a traves de Organizaciones y amigos comprometidos por la cultura y progreso de los Pueblos". Ja ho sabeu, si algu s'interessa per ajudar en aquest grup de peruans que prega per l'alliberació del seu poble, pot parlar amb la parroquia de Maria.

CLAVAGUERAM

Als quatre cantons de la plaça del Pou s'han posat uns engrellats perquè l'aigua, abans d'invadir la plaça, se'n vagi per davall terra. Es una bona solució si no s'embossa.

DIA DE LES ILLES BALEARS

Dia 1 de Març es va celebrar una gran Diada a Sineu. Informarem al proper número.

EL CAPELLÀ JA TÉ UN ANY

Ja s'ha complit un any que el nostre capellà és a Maria, N'estam contents i ens sap greu per aquells que creien que no duraria tant.

PROVA DE GIMNASIA RÍTMICA

El passat dissabte dia 14, un grupat de nines de la nostra escola, es desplaçaren a Lluçmajor per a realitzar una prova de gimnàsia rítmica. Passats els nervis, totes també passaren la prova i s'ho passaren molt bé.

DIMISSION DEL BATLE

Segons ens han informat, la cosa té coa. Ja que el grup PSOE-Independents ha presentat recurs al Ministeri d'Administració Territorial, queixant-se també aquest grup del poc cas que li feu el corresposal del "Diario de Mallorca" de la fotocòpia del citat escrit que donaren a tots els mitjans de comunicació.

CARIES

Vengueren del Consell, el dia 3 de Febrer, a les 20 hores a l'escola, per donar-nos una explicació per conservar el barram, es a dir, les dents, els caixals, etc. Va remarcar la importància de fer la boca neta per evitar el que ens fa tanta peresa: Arrabassar caixals, ponyir amb el borino per empastar, etc. Es ben vera que val més prevenir que curar.

BULLIT *de notícies* BULLIT *de notícies*

ROBATORIS A MARIA

Ha intranquil·litzat un poc a la gent del nostre poble la notícia dels robatoris produïts a una sèrie de cases, amb persecució i agafada del presumpte lladre. Segons hem pogut saber, el vespre abans, a Sineu, es produïren fets similars.

CIA (Centre d'Intelig. de l'Ajuntament)

Sembla que el nostre Ajuntament ha montat un Centre d'Inteligència similar a la CIA dels EEUU. Ens hem pogut donar compte per l'estreta vigilància que mantenen sobre els qui escriuen a la premsa.

EL SENOR CRESPI NO HA VENUT

Al Fent Carrerany passat anunciàvem la visita del Sr. Director Provincial del Ministeri d'Educació i Ciència. Però ha acabat el mes de Febrer i el Sr. Crespi no ha comparegut. Mentrestant l'escola segueix amb tot un caramull de deficiències de tot tipus, casa que ens dur a comparar-la amb les del tercer món.

ENCARA CERQUEN

Les darreres investigacions encomanades al centre de cercadors del poble ens diuen que:

En Pou cerca pis.

En Toni cerca una habitació a Rio.

Les faroles espenyades cerquen qui les arregli.

N'hi ha que cerquen llista.

Hi ha llistes que cerquen candidats.

Ningú cerca aigua.

En Magi cerca el telèfon.

L'Associació cerca local.

Que cerquin, que cerquin, que per ventura ho trobaran.

UNA TONTERIA

Us imaginau que a tots els mariandos ens tocassin a la Loteria 200 milions? Creim que riuríem molt. I que canviaria del poble? Creis que seguiríem votant als mateixos? Si això ha de canviar el sentit del vot dels mariandos, que ens toquin els 200 milions.

ELS REFRANYS D'EN PERE DE SES ROTES

- Més val sa que guarda que sa que cura.
- Metge piados, nafra pudenta.
- Val més un dit a n'es front, que una quarterada a l'horta.
- En dir era ja han batut.
- Qui no vol pols que no vagi a l'era.
- Com més son més s'embuïen.
- Parer de molts, parer de bèsties.
- La mulla i la dona el garrot la fa bona.
- Mentres hi hagi morrió, ni haura bestia.
- Bon ca, bon os.
- Com canta aquets capella? Com s'altre.
- Com més vell, mes garrut.
- Qui no brama de ruc, brama d'ase.
- No hi ha cadena a Petra que el meu ase no dugues.
- Això és tenir tia a Petra.

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT

Sor Martina Carbonell, natural del nostre poble, morí a Son Servera el passat 14 de Febrer a l'edat de 98 anys.

Joan Llabrés Vanrell, ens deixà el passat 17 de Febrer a l'edat de 79 anys. Vivia a Sa Raval, 145.

Bartomeu Carbonell Jordà, moria dia 24 de Febrer a l'edat de 68 anys. Tenia el seu domicili al carrer Antoni Nadal, 6.

BENVINGUTS

Francisco Quetglas Ferriol, fill de Bernat Quetglas Ferriol i de Francisca Ferriol Payeras, vingué al món el passat 29 de gener.

JA L'HAN FETA

Gabriel Mas Gomis i Jerònia Oliver Pastor, es casaren a la Parroquia de Maria, el passat 14 de Febrer.

"DESENGAN"

Vaig estimar amb força
un amor prohibit
vaig somiar
normalitzar-lo,
ell no em va voler,
no vaig insistir,
el vaig enyorar,
el vaig recordar, i
el vaig intentar oblidar,
no ho vaig aconseguir,
vaig desistir,
vaig plorar.

Biel (octubre 85)

Un home per anar pel món
ha de mester molta testa,
quantes n'hi ha que fan festa,
per les verges hi no ho són,

Jo.

Horari de RADIO MARIA

De Dilluns a Divendres de 18'30 a 20'30 hores

Dissabtes de 12 a 18 hores

Diumenges de 15 a 17 hores

Per no esser manco que els altres, aquest mes de febrer ha continuat amb la tònica de pluges i els ha superat. 129'5 litres per metre quadrat han caigut els dies 3, 4, 5, 11, 12, 15, 17, 18, 22, 23 i 25, i han deixat moltes zones del terme com la que veis a la fotografia. Els dies 17 i 18 foren els més plujosos amb un total de 45 litres. Aquests dies foren molts freds, 2º C de mínima, caiguent en alguns moments flòbies de neu. A poc a poc la temperatura a anat augmentant i el febrer es depedeix amb una temperatura quasi calurosa, de 18 º C de màxima.

LLENGUA I DIALECTE II

El comentari que feiem a la columna del mes de Gener anava destinat a establir la necessitat d'una norma comuna per a tota llengua de cultura, així independentment de la manera com es parlava aquesta llengua.

Si hi ha diferències a l'hora de pronunciar una mateixa paraula entre parlants de territoris diferents, també haurem notat que la mateixa cosa, sigui la que sigui, pot ser designada amb noms també diferents.

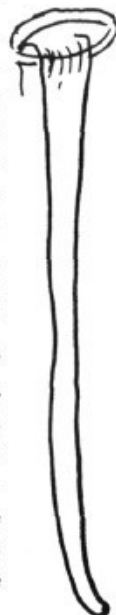
Així ho podem notar els mariers quan parlem de "pitxos", per tal d'anomenar aquests lle-

gums tan característics i saborosos. Aquesta paraula que a nosaltres ens sembla tan corrent i normal, fora de Maria i Ariany, no ho resulta tant i la paraula més usada és "pèsol". Però a certs indrets de Mallorca aquest mateix llegum és més conegut amb els noms d'"estiragassó" o de "xitxaro".

Una paraula com "ferret" que a Maria designa aquell ormeig de ferro que es fa servir per caçar ocells, fora de Maria és més conegut amb el nom de "garballet". Com es pot veure, doncs, les llengües no són

cossos uniformes i impenetrables. El territori, l'edat, la cultura, i molts altres factors fan que les llengües, i entre elles evidentment la nostra, presentin unes diferències d'ordre fonètic, lexical, morfològic, etc, i que necessitin, per tant, d'una reglamentació, d'uns criteris que ens orientin en la seva correcta utilització, i facilitin allò que és intrínsec a tota llengua: servir de mitjà de comunicació a tots els àmbits i al major nombre possible de parlants.

Joan Gelabert Mas

XERRADA SOBRE INFANTS

El dimarts, dia 24 tengué lloc a l'escola una de les xerrades de divulgació sanitària que programa el Consell Insular de Mallorca.

En aquesta ocasió el tema fou "el creixement i desenvolupament de l'infant de 0 a 6 anys".

Després de donar una definició del concepte de creixement com a augment quantitatiu i qualitatiu (maduració) dels diversos òrgans del cos, el Dr. Aguiló passà a fer una relació dels factors que influeixen en el creixement.

Parlà de factors socials, genètics, hormonals, nutritius, estacionals, d'estimulació ambiental, de l'exercici físic i de l'estat

general de salut.

De tots aquests factors cal destacar que, en l'aspecte nutritiu, hem de distingir entre l'anabolisme, que és la integració o assimilació de materials que provenen de l'exterior i és molt alt els primers anys de vida, i el catabolisme o destrucció de matèria que va en augment al ritme que passa el temps. Això explica que les necessitats alimentàries d'un infant d'un any siguin més grans que una mica més endavant.

A continuació el Dr. Aguiló ens explica els mecanismes que utilitzen els metges per valorar el correcte desenrotll dels nins. Cal dir aquí que el

pes i la talla només són significatius en el contexte d'unes observacions més amples referides a la maduració òssea, la maduració dental, la història clínica i d'altres.

La darrera part de la xerrada fou dedicada a exposar les etapes del creixement i del desenvolupament psicomotriu.

En acabar l'exposició del Dr. Aguiló es va obrir un col·loqui entre els assistents a l'acte on es va posar de manifest l'interès que havia despertat el tema, especialment els aspectes referits a la nutrició infantil.

Margalida Mas

entitats.

Iniciam en aquest número una relació d'entitats del nostre poble amb els seus components. Ha estat un treball de recerca dels alumnes de vuitè del Col·legi Públic A. Monjo. No hi són tots perquè ens falten unes dades que esperam tenir al proper número.

ENTITATS DEL POBLE

+++++

AJUNTAMENT

Batle: Joan Quetglas Bunyola

Regidors: Pedro Mulet Vademar

Jaume Mestre Ferriol

Joan Bergas Alcover

Miquel Torelló Mas

Rafel Oliver Mas

Pere Mas Bunyola

Antoni Torelló Mas

Tòfol Pastor Bergas

Secretari: Bartomeu Marimon Simó

Aparellador: Joan Mas Ferriol

Administratius:

Martí Serra Serra

Antoni Sureda Perelló

Polícia Municipal:

Pere Fons Carbonell

Bartomeu Carbonell Bergas

Jutge de Pau:

Gabriel Mas Font.

CLUB CICLISTA DE MARIA DE LA SALUT

President: Antoni Font Bergas

Vice-president: Miquel Oliver

Secretari: Bartomeu Bergas

Tresorer: Miquel Capó

SOCIETAT DE CAÇADORS

President: Josep Payeras

Secretari: Antoni L. Mas Negre

Tresorer: Antoni Gelabert

Directius: Antoni Negre

Joan Negre

COL·LEGI PÚBLIC A. MONJO

Directora: Isabel Mestre

Cap d'Estudis: Magi Ferriol

Secretaria: Joana Mª Colombram

Professors: MariCarmen Bazan

Magdalena Jorda

Marilen Andreu

Filar Amorós

Waire Sureda

Ana Barró

PARRÒQUIA

Capella: Pere Fons Pascual

Comissió Econòmica:

President: Pere Mas Bunyola

Vice-President: Bernat Sabater Carbonell

Secretari: Pere Mas Pastor

Vice-Secretari: Miquel Mas Ribas

Tresorer: Peere Fons Castelló

Vice-Tresorer: Francisco Mestre Ferriol

Assessor: Pere Fons Pascual

Escola: Miquel Bergas Ferriol

ASSOCIACIÓ CULTURAL FENT CARRERANY

President: Rafel Oliver

Vice-President: Pere Sureda

Secretaria: Joana Mª Queralt

Tresorer: Josep Lluís Corresa

Comptador: Antoni Mestre

Vocals: Jaume Mestre, Enric Pozo, Maica Lozano,
Jordi Ferriol i Magi Ferriol.

ALERTA LA CÀRES!!

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

SERVEI D'EDUCACIÓ SANITÀRIA

PARAULES DEL BISBE.

Les primeres comunions.

La preparació del nin per rebre la primera comunió es farà normalment dins la catequesi parroquial i familiar on rep l'educació en la vida cristiana. La inscripció per a la catequesi es farà després de verificar que el nin va esser batlat.

S'estableix com a norma general que la celebració de la primera comunió es faci al final del segon curs de catequesi i durant el cicle mitjà d'EGB (cursos 3, 4 i 5). Mai no es permetrà la primera comunió del qui no hagi seguit almanco un curs de catequesi i que no hagi acomplert els 8 anys d'edat.

La parròquia organitzarà algunes reunions, i demanarà que hi assistesquin els pares dels nins que han de combregar, per a orientar-los sobre la preparació i la celebració de la primera comunió.

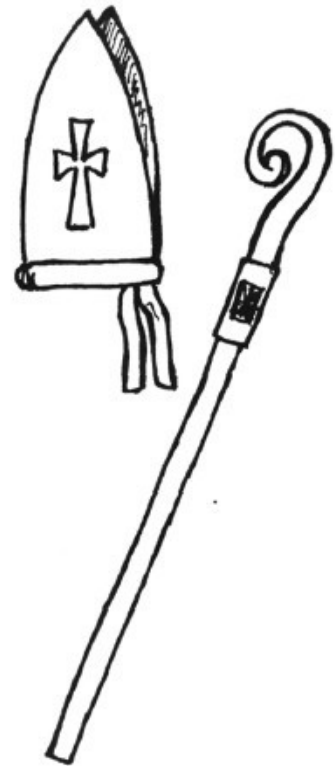
El nin rebrà la seva primera comunió en una missa dominical de l'horari normal, preferentment durant el Temps Pasqual, en l'església on els pares solen participar en l'Eucaristia, o en la parròquia on el nin rep la catequesi. Si va a una altra església, els pares presentaran prèviament el certificat de la deguda preparació, amb el vist-i-plau del rector de la parròquia de procedència.

Els pares han de tenir completa llibertat de rebre o no el sagrament. Per tant s'ha d'evitar que els infants combreguin enmig dels seus pares.

Recomanam especialment als pares que no vegin en la primera comunió dels fills una ocasió obligada de fer una festa familiar o social. Recomenem-los que no tudin una ocasió de revitalitzar la seva fe i la seva participació en la comunitat cristiana. Facem-los veure també que l'Eucaristia no pot esser mai motiu d'ostentacions fastuoses que són un insult per als germans necessitats. Mai els cristians, amb ocasió de celebrar l'Eucaristia, ens podem atipar quan altres passen gana: perquè això ja no seria "celebrar el sopar del Senyor" i ens seria motiu de condemna (Cfr. 1 Cor 11, 20-21. 29). Vegeu el n.º VIII de la part doctrinal d'aquest mateix Directori.

† TEODOR ÜBEDA, Bisbe de Mallorca

Ciutat de Mallorca, 25 de gener de 1986.

Corema

Sabeu quin dejuni ens convé fer ?

Deixar la gent en llibertat, no fer mal a ningú. No explotar l'obrer.

Partir el pa amb el que té fam. No acumular. No enganar. No difamar.

Luitar per la veritat. ESTIMAR

Isaïes 58.

N
a
t
u
r
a

SOM NOSALTRES AMOS I SENYORS DELS ANIMALS?

Malauradament encara hi ha molta gent que pensa que així es, que l'home com a tal, pot emprar, mortificar, posseir i tota una llarga llista de verbs similars, els animals. Creim que es hora que la gent obri els ulls i deixant a part el seu orgull humà, el seu egoisme innat i tots els altres defectes que l'acompanyen, sigui capaç de comprendre i sentir que els animals són essers vius com nosaltres amb una diferència. Se suposa que nosaltres pensam, raonam, etc. "L'home és un animal racional"; hem de senyalar conscientment el verb suposar perquè hi ha accions que són incomprensibles, no només amb els animals, sinó també amb els homes mateixos (armes, guerres...), és realment absurd que l'home segueixi pensant que es l'amo de la creació; aquest antropocentrisme té una llarga historia, des del Renaixement. Tot això que hem dit no ens no inventam, és una cosa que cada dia veim, és realitat. Per fer memoria n'anomenarem un parell.

Un exemple que està molt aprop de nosaltres: és cosa molt comú en l'hivern l'utilització dels abrics de pell per part de les dones. Aquests abrics contenen amb la vida de cents i cents d'animals. Un abric de pell pot dur entre deu i vint animals o més segons la pell. Per exemple, el visó, animal molt petit i més encara perquè li tallen el cap. Una de les excuses més freqüents que es posa és que són calents, que paren el fred. Però nosaltres creim que hi ha solució, que desfa aquestes excuses i justificacions.

El que s'empra la pell dels animals que maten per a menjar (mens, vaques) que també són calents. Realment creim que aquests abrics de pell ens mostren una posició social major, que així doncs, això és una invenció de la societat de consum. Pensem amb això que destrueix simplement per exhibir un abric, que realment són meravellosos, però sense cap dubte llueixen més damunt els seus vertaders posseïdors.

Marti Monjo i
Jaume Sabater.

1973

ENQUESTA ALS ALUMNES DE LA SEGONA ETAPA.

Resum dels resultats d'una enquesta que fèrem als alumnes durant el primer trimestre. Aquesta es publica completa al número 2 de la revista escolar CREIXENT de la nostra escola. L'enquesta recollia dades sobre distints aspectes de la vida dels escolars. Dins les respostes i deixarem entreveure les 26 preguntes. Aquí les teniu:

- La mitad dels alumnes tenen la idea de què un professor és una persona que ajuda a aprendre. Altres, "que és la seva obligació", "que fan fer feina", etc.

- L'amabilitat, la sinceritat, la confiança i l'amistat és el que més aprecien del professor.

- No els agrada que els maltractin, cridin o barregin. Tampoc que es posin pesats amb la feina i que pessiguin fort.

- De comprensió, bona, de companys, no pegar, no mandar feina,... és la relació que hi hauria d'haver entre professor i alumne, segons ells.

- El que aprecien més dels companys és la confiança, l'amistat, l'ajuda, la simpatia, la intel·ligència i bondat, que sigui ros i agradable, que sigui de puta mare, que em deixi coses,...

- A l'hora d'elegir un company per fer feina o un viatge, ho fan per l'amistat que tenen amb ell i en segon lloc per la intel·ligència. Els rebutjats solen ser els mateixos.

- Que siguin agressius, que xerrin i molestin quan fan feina, que siguin bruts és el que més molesta dels companys.

- A quasi tots els hi agrada més treballar en grup perquè es donen més idees, es coneixen més, es poden ajudar uns als altres, ...

- Un 60% es troba a gust treballant amb companys de l'altre sexe perquè no hi cap diferència en treballar amb els del mateix sexe. Altres respostes són: "m'emocionen", "l'ligariem", "són guapes". Un 15% no els hi agrada.

- No els agrada l'aula que tenen. La voldrien més grossa, sense professors, amb aire acondicionat, calefacció, tres pissarres, amb tebeos o... esbucada.

- A l'escola la desitgen més grossa, més ben arreglada, amb espai per fer esports, amb ordinadors, o... en forma de lleó o com s'hostal den Blas.

- Voldrien fer una excursió mensual mentre els permeti descobrir coses i que no plougui.

- L'Esport preferit és el bàsquet que és practicat per un 60% dels alumnes, seguit del futbol, voleibol i natació.

- Un 60% és ajudat en els seus estudis per pares, germans, etc, mentre que un 30% diuen que no tenen qui els ajudi.

- Un 70% pensen seguir estudiar en acabar l'EGB.

- Estudiar és per ells, "aprendre coses i tenir bona feina en el futur".

- Si tenen un problema el consulten: un 40% a la mare, un 20% al pare, un 20% als germans i un 15% als amics.

- Un 60% mantenen una bona relació amb els seus pares. Just 2 alumnes afirmen que no tenen cap relació i els demés no contesten o no entenen la pregunta.

- El temps lliure el distribueixen de la següent manera: 2 o 3 hores/dia a mira la televisió, 1 hora a escoltar música, 1 hora a estudiar, 1/2 a 1 hora a llegir i 3 o 4 hores a jugar.

- Els hi agrada la música punk i rock. Hombres 6, La Polla Records, Sinistro Total, són els grups preferits.

- Es llegeixen més llibres i revistes que diaris, tebeos i noveles.

- Els diaris més comprats són Diario de Mallorca i Ultima Hora seguit de les revistes Teleindiscreta, Pronto, Nuevo Vale, Fent Carrerany, etc.

- El lloc més freqüentat és el bar "Es Clot", seguit de Sa Plaça, Es Xivarrí amb un temps que varia des de 4 a 1 hores diàries. Altres llocs: Biblioteca, Roqueta, Ariany, Sa Raval, Ca Nostra, a missa, a cals amics, etc.

- A la pregunta, per acabar, de si volien expressar o suggerir qualque cosa que no haguessin trobat a l'enquesta, tots contesten que no manco 2 que els agradaria tenir tots els llibres, un que "m'agradaria que hi hagués confiança entre tots i no nos robassin i un altre "no putes, n'hi ha a bastament".

CARRERANY ESPORTIU

 +SEGONA REGIONAL+

 1 Febrer 87 20a Jornada
 PLA DE NA TESA 1 + MARIENSE C.F. 1
 15 Febrer 87 21a Jornada
 MARIENSE C.F. 1 + PUIGPUNYENT 1
 22 Febrer 87 22a Jornada
 SP, SOLLEN S. 6 + MARIENSE C.F. 0

*****SEGONA REGIONAL*****							
*****MARIENSE C.F.*****							
PJ	PG	PE	PP	GF	GC	PT	
==	==	==	==	==	==	==	
22	5	6	11	30	55	16	-4

 +JUVENILS TERCERA REGIONAL C+

 1 Febrer 87 19a Jornada
 A. LLUBI 6 + MARIENSE C.F. 0
 8 Febrer 87 20a Jornada
 MARIENSE C.F. 2 + MURENSE 0
 15 Febrer 87 21a Jornada
 MARGARITENSE 4 + MARIENSE C.F. 0
 22 Febrer 87 22a Jornada
 MARIENSE C.F. 0 + CULTURAL 1

*****JUVENILS TERCERA REGIONAL "C"*****							
*****MARIENSE C.F.*****							
PJ	PG	PE	PP	GF	GC	PT	
==	==	==	==	==	==	==	
19	1	3	15	16	58	5	-13

 +ESPORT D'EMPRESA "GRUP C POBLES"+

 31 Gener 87 19a Jornada
 NUMANCIA C.F. 0 + CASA MISS JOTUL 2
 7 Febrer 87 20a Jornada
 BAR XILVAR 5 + NUMANCIA C.F. 3
 14 Febrer 87 21a Jornada
 NUMANCIA C.F. 2 + D. C.FONT SORDA 4
 21 Febrer 87 22a Jornada
 BESCANS

*****ASSOCIACIO INDEPENDENT D'ESPORT*****							
*****D'EMPRESA "GRUP (C) POBLES"*****							
*****NUMANCIA C.F.*****							
PJ	PG	PE	PP	GF	GC	PT	
==	==	==	==	==	==	==	
19	1	3	15	30	63	5	-15

 TROFEUS FICHICHIS FENT CARRERANY

 JAUME MESTRE ... (NUMANCIA) 10
 DAMIA BERGAS ... (MARIENSE R.) 6
 MIQUEL PASTOR ... (MARIENSE R.) 6
 LLUC FERRIOL ... (MARIENSE J.) 4

===== 88888888888888888888 =====
 ===== 8 JOCS ESCOLARS 8 =====
 ===== 88888888888888888888 =====
 * FUTBOL SALA ALEVI *
 * 14 de Febrer *
 * SINEU 1 # MARIA 0 *

+ BASQUET INFANTIL FEMENI
 +-----+
 + 8 de Febrer
 + MARIA 3 # MONTISSIÓ 26
 + 15 de Febrer
 + MONTUÏRI 34 # MAPIA 8
 + 22 de Febrer
 + MARIA 15 # SINEU B 28

+-----+
 + 7 de Febrer
 + LLOREI 5 # MARIA 1
 + 14 de Febrer
 + SINEU 3 # MARIA 1

ESPORT AL TERCER MÓN
 Per poc interès que hi posem, si es fa una visita a n'es camp d'esports, ja siga per intentar practicar algun esport o tan sols per curiositat, ens donarem compte de que s'estat que aquest presenta és per plorar.
 El que segueix és una cosa demostrable, és una denúncia clara i feta per un esportista que recolleix es comentaris dets esportistes.
 Cada un des possibles esports que podem practicar, d'entrada ens presenta un terreny impracticable. Per salvar aquesta dificultat s'afició i s'ànim de cada un hi juga un paper importantíssim.
 Si s'esport que ens agrada és es tennis, trobam una pista amb herba, com si de Wimbledon es tractàs, però nascuda de s'ignorància i s'incapacitat, a més d'una xerxa penjant i rompuda a més d'un lloc. Això, està acompanyat de clivells, escalons i de 4 bastons repartits per sa vorera que hi duien molts d'anys. Abans hi havia uns focos que eren s'enveja des pobles des voltant i que ara son es plorar des Mariandos i es riure des de fora poble que passen per sa carretera o acompanyen es seus equips a jugar a Maria i sobretot en es jugadors. Per jugar a futbito sa cosa està una mica millor si fa molt de temps que no ha plogut. Pel contrari s'aigua i es fang poden fer acabar es nostres ossos per terra. A més tendrem problemes de visió si és que volem trobar les retxes reglamentàries d'es camp, ja que estan tapades per una fina capa de fang.
 Temps abans hi havia unes canastres de bàsquet amb es

CARRERANY ESPORTIU

panell de vidre que també eren s'enveja de molts i s'orgull d'altres. Avui a sa plaça des mercat enlloc d'un camp de bàsquet pareix un llac envoltat de muntanyes de grava, i per això ses nostres nines han d'anar a jugar en es pobles veïnats, sa fossa d'atletisme per salt d'allengada avui és un gran bassiot, que no fa molt estava ple de ferros i herba.

Es camp de futbol tal vegada siga l'element més usat i és el que està en pitjor estat, un trespol de terra que quan plou queda anegat, i ses siquies i regalons d'aigua el fan mal pla i perillós. Una de ses porteries just s'aguanta amb es ferros de darrera i no està a plom, a més de que ses fustes estan corcades. En referència a això es batle va assegurar a nes seu moment que estaven comanades unes noves porteries

metalliques que encara no han arribat, esperem una mica més, no gaire.

Sa solució està dins es cap de tots es esportistes i passa per posar gravilla zero a tot es camp, es material no costa més de 135.000'pts i unes persones han oferit desinteressadament maquinària i feina per fer-ho, una llàstima que es deixi passar aquesta oportunitat, per s'incapacitat manifesta d'alguns. Aquesta solució tal vegada no seria sa més possible administrativament però sí seria eficaç i en bé des poble.

Es vespre s'il·luminació està més o manco bé, tal volta falti un poc de llum, llevat d'una farola que té sa bombata fusa fa més de mig any i que s'Ajuntament ho sap però no ho arregla.

Es vestuaris han d'esser fets nets pels propis

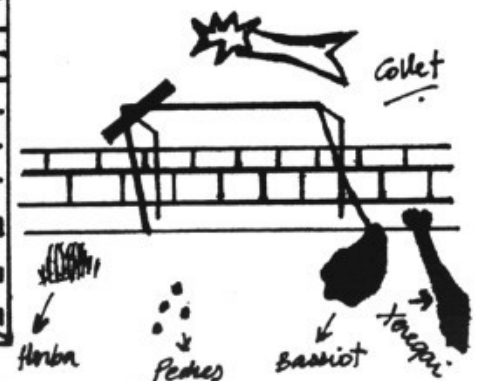
esportistes i ses dutxes no tenen el caudal d'aigua que tocaria, ni es termos elèctrics sa potència adequada per dur tres casetes, ni tant sols dues molta d'estona, locals i arbitres, perquè els externs val més que es dutxin a caseva i a gust.

Per es contrari tenim uns banys, jo diria que públics, ja que estan oberts a totes nores i a tothom. Uns banys molt cars i que segons pensen molts podien haver estat més barats i destinar es mateixos doblers a conservar el que es té i millorar i construir el que falta; o també a pagar ses factures que ha pagat es F.C. Mariense per averies d'aigua, alluminat, etc. i que s'Ajuntament no en vol saber res.

Encara esperam un encarregat des Poliesportiu, assumepte que va aprovar un ple del passat estiu abans de festes i que ha quedat aturat fins un millor temps; en aquest cas no cal dir que ses eleccions s'acosten i que ara tot s'arreglarà a s'esprint final, degut a que s'imaginació, sa voluntat i es coneixement de sa matèria no hi són, hi allà on no n'hi ha...

Després de llegir això qualcú tendrà ganes de pegar-se un tir, com vulgarment es diu. No n'hi ha per tant.

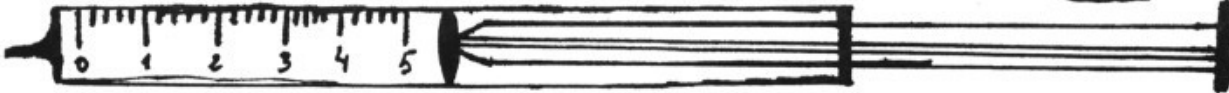
Jaume Mestre Llompart

HI VEUREM UN CAMP DE BASQUET?

LA SALUT HO ÉS TOT ⇔ L'ALÈRGIA

La primavera ja es aquí, el camp s'omplirà de flors i el bon temps ens animarà a sortir a passejar.

Tot comença amb etxems, picor al nas, ulls vermells,...

Es fa precis anar al metge. Comença doncs l'època de les alèrgies al pol·len de les plantes, pol·linosis o també anomenada "fiebre del heno".

QUÈ ES UNA ALÈRGIA?

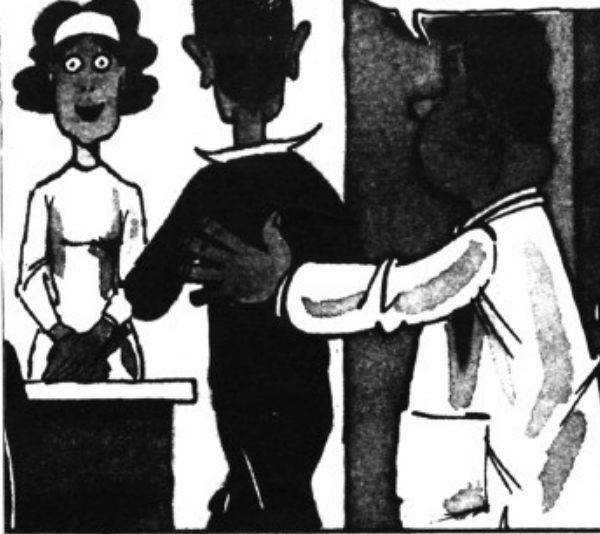
es una reacció desmesurada de les nostres defenses naturals en front a unes certes substàncies estranyes posades en contacte amb el nostre cos.

Per desgràcia son moltes les substàncies que ens poden produir una alèrgia: pol·len, llana, pèl de moix, pols, alguns aliments, medicaments, etc. Si aquestes substàncies produeixen alèrgia s'anomenen al·lèrgens.

De totes les plantes n'hi ha un tipus que son els principals causants de les alèrgies i que per si fos poc, son molt abundants. Son aquelles herbetes que creixen a les voreres de carrers, camins, envoltant els arbres i que científicament s'anomenen gramínees.

Podem dir que la concentració de pol·len es deu vegades major a les zones rurals que a la ciutat, si bé el numero de gent afectada proporcionalment es major a la ciutat. Com a dada

ES SIMPTOMES SÓN DE RINITIS ALÈRGICA
PERÒ ET FARE UNES PROVES
CUTÀNES PER A CON-
FIRMAR EL MEU
DIAGNÒSTIC

important podem dir que a Espanya les malalties al·lèrgiques afecten a un 22% de la població i d'elles el 30% corresponen a pol·linosis.

CONSELLS PRACTICS

-Durant l'època de floració evitau les sortides al camp els dies molt assolellats. La llum solar propicia la concentració de grans de pol·len en l'aire.

-Evitau en lo possible els desplaçaments en vehicles de superfície ja que els corrents d'aire produïdes per la velocitat introdueixen major quantitat de pol·len en les vies respiratòries.

-Sempre que pogueu, si projectau anar a la mar, adelantau les vacances. En general Juny es millor que Juliol, i aquest millor que l'Agost.

-Abans d'anar a

jeure, procurau humidificar l'ambient de l'habitació amb pulverisacions d'aigua.

-Convé netejar la casa amb un aspirador a fi d'evitar aixecar la pols.

-Dormiu amb les finestres tancades i no empreu el ventilador.

-Evitau les alfombres, moquetes, catifes, dins l'habitació perquè retenen molt la pols.

TENIU EN COMPTE ELS MESOS DE MAJOR PERILL: DE MAIG A AGOST.

I COM SEMPRE SEGUIU ESTRUCTAMENT ELS CONSELLS I TRACTAMENT QUE US HAGI PRESCRIT EL VOSTRE METGE.

J. L. Corredé.

EN GENERAL TOTES LES ALÈRGIES MILLOREN DURANT LA PUBERTAT, PERÒ EN EL CAS DE LA POLINOSIS AQUESTA NORMA NO S'APLICA EN RIGOR.